

VUOSIKERTOMUS VUODELTA 2016

Hyväksytty kevätkokouksessa 13.5.2017

Sisällysluettelo

1. Yleistä	2
2. Vertaistukea, voimaantumista ja vapaaehtoistyötä	3
2.1 Tukeminen kokijasta toimijaksi	3
2.2. Vertaisuuden ja kokemusasiantuntijuuden vahvana pitäminen ja kehittäminen	5
2.3 Lasten ja nuorten toiminta	6
2.4 Kaapatut Lapset ry:n lasten tukirahasto	6
3. Tuki- ja neuvontapiste Toivon Talon	7
4. Vaikuttaminen ja tiedotus	7
4.1 Yhteistyö lastensuojelu- ja eroperhejärjestöjen kanssa	7
4.2 Viranomaisiin ja päättäjiin vaikuttaminen	8
4.3 Tiedottaminen	8
5. Hallinto, toimitila, henkilökunta ja talous	8
6. Haasteet ja niihin vastaaminen	9
Liite 1: Uudet yhteydenotot 2016	11
Liite 1: Uudet yhteydenotot 2016	12
Liite 2: Yhteydenotot lapsikaappausasioissa ja kansainvälisissä huoltokiistoissa toivon Taloon ja Toivon Talolta, 2008-2016	13
Liite 3: Osallistujalista Kaapatut Lapset ry:n tapahtumista ja tilaisuuksista 2016	14

1. Yleistä

Kaapatut Lapset ry on vuonna 1997 perustettu valtakunnallinen kansalaisjärjestö, joka tarjoaa vertaistukea ja voimaannuttavaa toimintaa lapsikaappauksen kokeneille ja sen uhan alla tai keskellä kansainvälistä huoltokiistaa eläville perheille sekä neuvoo vanhempia näissä tilanteissa. Olemme Ensi- ja turvakotien liiton, Yhden Vanhemman Perheiden Liiton ja Kansalaisareenan jäsen. Vuonna 2016 pääsimme Missing Children European hakijajäseneksi.

Toimintamme päärahoittaja on RAY (nykyisin STEA), jonka avustus oli haettu 108 000€. Muita avustuksia saatiin Espoon, Helsingin, Tampereen ja Vantaan kaupungeilta. Opintokeskus Sivis tuki yhdistyksen järjestämää koulutusta. Yhteensä muita avustuksia saatiin 5323 €.

Meillä on Helsingissä tuki- ja neuvontapiste Toivon Talo, jonka keskeisiä tehtäviä ovat lapsikaappauksissa, niiden ehkäisyssä ja jälkihoidossa sekä kansainvälisissä huoltokiistoissa neuvominen, tiedotus, yhteistyö eri viranomaisien, oppilaitosten, muiden järjestöjen ja asiainajajien kanssa, vertaistuen koordinointi sekä jäsenperheiden syrjäytymistä ehkäisevän ja heitä aktivoivan toiminnan järjestäminen. Toivon Talolla työskentelivät toiminnanjohtaja ja järjestösihteeri, joka vaihtui vuoden 2016 syksyllä. Tärkeimmän tuen yhteydenottajille tarjoavat vapaaehtoiset vertaiset ja tukihenkilöt.

Vuonna 2016 pääteemamme oli strategian mukaan kokijasta toimijaksi. Kaikkia tavoitteita ei saavutettu, sillä suuren osan vuodesta töissä oli vain yksi työntekijä (huomioiden lomat, järjestösihteerin opintovapaa ja hänen siirtymisensä muihin töihin). Paljon saimme silti aikaan ja onnistuneen rekrytoinnin jälkeen saimme innokkaasti töihin tarttuvan uuden järjestösihteerin marraskuussa.

Uusia yhteydenottajia oli 65 (liite 1). Kaikkiaan Toivon Talolla oli yhteydenottoja lapsikaappauksiin, niiden uhkaan ja kansainvälisiin huoltokiistoihin liittyen 1900 (liite 2). Järjestimme kuusi koulutusta ja 11 muuta tapahtumaa, joihin osallistuttiin 335 kertaa. Kaikkiaan 105 henkilöä osallistui yhdistyksen järjestämiin tilaisuuksiin (liite 3). Meillä oli vuoden lopussa 87 jäsentä.

Laajensimme kansainvälistä yhteistyötä pääsemällä hakijajäseneksi Missing Children Europe –kattojärjestöön. Liityimme myös Veto-verkostoon, joka koordinoi pääkaupunkiseudulla vertaistoimintaa maahanmuuttajille ja Helsingin kaupungin koordinoimaan pääkaupunkiseudun vapaaehtoistoiminnan verkostoon.

2. Vertaistukea, voimaantumista ja vapaaehtoistyötä

Tärkeimmät tehtävämme ovat tarjota vertaistukea ja voimaannuttavaa toimintaa lapsi-kaappauksen kokeneille sekä sen uhan alla tai keskellä kansainvälistä huoltokiistaa eläville perheille, niin vanhemmille, lapsille kuin nuorille.

Kaikkia kaapattuja lapsia ei palauteta eikä perheiden tuen tarve pääty edes lapsen palauttamiseen. Lapsikaappauksen kokeneisiin perheisiin nähden moninkertainen määrä perheitä elää kaappausuhan alla tai keskellä kansainvälistä huoltokiistaa, ja ne tarvitsevat usein myös pitkäaikaista tukea eroproessin eri vaiheissa. Kaikille tukihenkilöä haluaville yhteydenottajille Toivon Talolta on voitu tarjota oma tukija, johon he pitävät yhteyttä puhelimitse, sähköpostein tai somen kautta.

Järjestämissämme tapahtumissa on mahdollisuus tavata muita samassa tilanteessa eläviä perheitä. Jos osallistujamäärä on rajoitettu, niin etusijalla ovat ne perheet, jotka eivät ole osallistuneet aiemmin. Tapahtumat ovat perheille maksuttomia tai perimme pienen osallistumismaksun, josta vähävaraiset saavat vapautuksen. Jos taloudellinen tilanne sallii, niin maksamme myös pitkämatkalaisten matkakuluja.

Itse järjestämiemme tilaisuuksien lisäksi asianajotoimisto Krogerus järjesti lastenelokuva-näytöksen Helsingissä ja lahjoitti 40 elokuvalippua muualla Suomessa asuville perheille. Lasten Päivän Säätiö lahjoitti jäsenillemme ja yhteydenottajillemme 49 ranneketta Linnamäelle.

Olimme allekirjoittaneet aiesopimuksen Ensi- ja turvakotien liiton RAY:lta hakemaan hankkeeseen, jolla olisi kehitetty työn vaikuttavuuden arviointia, mutta rahoitusta ei tullut. Jatkamme kuitenkin vaikuttavuuden mittaamisen kehittämistä yhteistyössä ETKL:n kanssa.

2.1 Tukeminen kokijasta toimijaksi

(Vuoden 2016 pääteema)

Toimintalinjamme ja strategiamme mukaisesti yhteydenottajia pyritään ohjaamaan lapsi-kaappauksen tai sen uhan kokijasta aktiiviseksi toimijaksi, tuen saajasta sen antajaksi. Aktiivinen toimija voi olla yhdistyksessä vertaistukihenkilö tai erilaisissa tehtävissä oleva vapaaehtoinen, esimerkiksi työryhmän jäsenenä toimiva, tapahtumissa kouluttaja tai tilaisuuden vetäjä. Pää tavoite on lievittää perheiden usein vaikeassa tilanteessaan kokemaa yksinäisyyttä saamalla heidät mukaan yhteisöömme.

Vuonna 2016 yhdistyksen piirissä tehtiin noin 4800 tuntia vapaaehtoistyötä 39 vapaaehtoisen voimin. Vapaaehtoisten määrä on yhdeksän enemmän kuin edellisenä vuonna, joten vuoden päätavoite eli saada ihmisiä kokijoista toimijoiksi onnistui.

Toimintasuunnitelman mukaan päätavoitteemme olivat

1. Tiedon lisääminen vapaaehtoistyön mahdollisuuksista
Mainostimme vapaaehtoistyön opasta. Tavoitteemme lisätä jäsenmäärää 20 uudella jäsenellä ei toteutunut, mutta vapaaehtoisten määrän lisääminen 10:llä lähes toteutui (9).
2. Avointen tilaisuuksien määrän lisääminen

Helsingin Herttoniemessä yhteistyössä Päksey ry:n ja Pienperheyhdistyksen kanssa järjestetty kerho jatkoi toimintaansa ja myös Kuopiossa toimivan yhden vanhemman perheiden olkkarin toinen vetäjä on meiltä. Kaksi vapaaehtoistamme aloitti Espoossa oman kohtaamispaikan, mutta se ei saanut vakiinnutettua toimintaansa. Yritämme myöhemmin uudelleen.

Vähäisten henkilöstöresurssien vuoksi Toivon Talolla oli vain kaksi Pulinakerhoa, keväällä afganistanilainen ilta ja joulukuussa keskustelutilaisuus.

3. Perheiden voimaantuminen

Suunnitelman mukaan järjestimme kaksi voimaantumisviikonloppua. Vuonna 2016 toteutettiin ensimmäinen kohdistettu voimaantumisviikonloppu, joka suunnattiin uuspareille. Joulukuussa järjestimme avoimen voimaantumisviikonlopun jäsen- ja yhteydenottajaperheille ja saimme ennätysmäärän osallistujia, mikä kertoo viikonloppujen tarpeesta. Molemmat viikonloput olivat Espoossa.

Hyvinvointilomien tuella meillä oli Nurmijärvellä tuettu loma, johon osallistui 10 perhettä ja vapaaehtoinen vetäjä. Loman aikana toteutettiin toiminnanjohtajan suunnittelema ”Minun lapseni” –koulutus vanhemmille.

Kesällä oli jäsenhankintatapahtumana retki Puuhamaahan ja syksyllä yhteistyössä Päksey ry:n kanssa jouluretki Porvooseen.

Maahanmuuttajien kanssa tehtävä työ on osa Toivon Talon päivittäistä työtä. Vuoden 2016 uusista yhteydenottajista yli kolmannes oli maahanmuuttajia tai heidän edustajiaan. Pakolaisten kasvanut määrä näkyi muun muassa siinä, että vastaanottokeskukset ja kuntien maahanmuuttajatyötä tekevät ottivat entistä useammin yhteyttä. Pitkittyneet päätösajat kulluttivat hakijoiden hermoja ja aiheuttivat perheissä eroja ja huoltokiistoja. Olimme mukana hakemassa Ensi- ja turvakotien liiton kanssa EU:n sisäasioiden rahaston Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastolta avustusta maahanmuuttajaperheiden kanssa työskentelyn kehittämiseen. Hanketta ei hyväksytty.

4. Eroauttaminen

Toiminnanjohtaja toteutti eroauttamista normaalin neuvontatyön ohessa. Olemme vahvasti sitoutuneet Neuvokeskuksen (nykyisin Ero lapsiperheessä) kannustamaan yhteistyövanhemmuuden tukemiseen, mikä näkyy myös toimintalinjassamme.

5. Tukea lähiomaisille

Jäsenissämme ja meihin yhteyttä ottavissa on paljon kohdeperheiden lähiomaisia. Varsinkin isovanhemmat ovat tuoneet esiin tuen tarpeensa. Olimme suunnitelleet viikonloppua heille, mutta jäsenten ja yhteydenottajien uusien puolisoitten tuen tarve nousi esiin niin voimakkaasti, että suuntasimme toisen voimaantumisviikonlopun uuspareille. Siihen osallistui neljä uusperhettä, joiden lapset oli joko kaapattu tai toinen vanhemmista kävi vaikeaa kansainvälistä huoltokiistaa. Osan aikaa pariskunnat olivat erillään ja saivat tukea toisiltaan ja ammattilaiselta. Heidän välilleen syntyi verkosto, joka tukee jatkossakin.

6. Jäsenten ja muiden yhteydenottajien tarinat esiin

Yhdistyksen kaksi kertaa vuodessa ilmestyvässä paperilehdessä julkaistiin molemmissa kokijan oma tarina. Olemme julkaisseet antologian, johon on kerätty tarinoita lapsikaappauksesta ja sen uhasta. Haimme Alli Paasikiven säätilalta avustusta kirjoitusterapeuttiselle ryhmälle, mutta emme saaneet. Kirjoituksista olisi luotu uusi antologia, jonka teemana olisi ollut toivo. Pidämme tätä suunnitelmaa yllä.

2.2. Vertaisuuden ja kokemusasiantuntijuuden vahvana pitäminen ja kehittäminen

(Vuoden 2015 pääteema)

Meillä on yli 20 vertaista. Vuonna 2016 solmittiin yhdistyksen kautta 34 uutta tukisuhdetta. Näiden lisäksi moni ennestään solmittu suhde oli yhä voimassa. Vertaiset tekivät yli 1700 tuntia vapaaehtoistyötä.

Virolainen Eesti Abikeskus haki Pohjoismaiden Ministerineuvostolta hanketta, jossa olimme yhteistyötahona. Suomessa oli tarkoituksena kouluttaa virolaisia ja venäläisiä vapaaehtoisia tukemaan näistä maista tulevia Suomessa asuvia eroperheitä. Hakemusta ei tällä kertaa hyväksytty.

Toimintasuunnitelman pääkohdat olivat:

1. Vertaispostia ja vertaisen opas

vakiinnutimme vuonna 2015 aloitetun uuden sähköisen tiedotteen ”Vertaispostia”, joka ilmestyi kolme kertaa. Sitä jaettiin sähköposteissa ja vertaisten omassa Facebook-ryhmässä.

Vuonna 2015 valmistui vapaaehtoistyön opas, jossa on osio myös vertaisuudesta. Sitä osiota laajennetaan pidemmäksi vertaisen oppaaksi yhteistyössä jo toimivien vertaisten kanssa. Tätä työtä aloitti sosionomiopiskelija Kira Koltsova, joka suoritti harjoittelunsa yhdistyksessä.

2. Vertaistukijoiden jaksamisen seuranta

Joka kerta ennen uuden vertaissuhteen syntymistä vertaisilta kysyttiin heidän vointiaan ja jaksamisestaan. Koulutuksissa panostettiin oman hyvinvoinnin ylläpitämiseen.

3. Vertaisten koulutus

Vuonna 2016 viisi uutta vertaista kävi henkisen tuen peruskurssin. Kurssi järjestettiin yhteistyössä Äimä ry:n kanssa. Kokeneille vertaisille järjestimme risteilyn Tukholmaan. Risteilyn aikana oli sekä koulutusta, työnohjausta että toivottua yhteistä aikaa jakaa kokemuksia. Osallistujia oli 10.

4. Etäauttaminen

Nettiturvakodin ylläpitämä keskustelupalsta on koettu hankalaksi ja sen käyttö on täysin hiipunut. Tuki on yhä enemmän siirtynyt someen, kuten Facebook ja Messenger. Perinteisillä tukitavoilla, kuten sähköposti ja puhelin on yhä paikkansa.

Ensi- ja turvakotien liitto haki Raha-automaattiyhdistykseltä projektiavustusta kehittämishankkeeseen, jonka päämääränä on avun löytämisen, antamisen ja saamisen tapojen laajentaminen ja modernisoiminen. Olimme mukana hankkeessa oppimis- ja ideoimisjou-

kossa. Hanketta ei hyväksytty, mutta verkossa tapahtuvaa auttamista tullaan yhdistyksemme piirissä kuitenkin kehittämään vuonna 2017. Palkkasimme uuden järjestösihteerin, jolla on kokemusta tästä työstä.

5. Maahanmuuttajatyö

Olemme olleet mukana Ensi- ja turvakotien liiton Lapsi turvapaikan hakijana -projektin koordinoimassa maahanmuuttajatyössä. Liityimme Pakolaisapu ry:n koordinoimaan Veto-verkoston, jossa kerätään yhteen pääkaupunkiseudulla tarjottavaa vertaistoimintaa maahanmuuttajille.

Opiskelijamme kartoitti piirissämme olevien maahanmuuttajaisien kokemuksia isyydestä eron jälkeen. Vertaistukojoksi saimme kaksi uutta maahanmuuttajaa, jotka puhuvat arabiaa ja toinen myös kurdia.

2.3 Lasten ja nuorten toiminta

Vaikka yhteydenottajamme ja jäsenemme ovat aikuisia, vanhempia tai omaisia, ovat lapset ja nuoret toiminnan tärkeänä keskipisteenä. Lähes kaikissa tilaisuuksissamme on lapsille ja nuorille järjestetty omaa toimintaa. Lasten ja nuorten toiminnan kehittäminen nostetaan pääteemaksi strategian mukaan vuonna 2018.

Haimme yhdessä YVPL:n kanssa STM:n avustusta lasten ja nuorten toiminnan kehittämiseen, mutta hakemusta ei hyväksytty. Etsimme muita rahoituskeinoja tähän.

2.4 Kaapatut Lapset ry:n lasten tukirahasto

Yhdistyksen hallituksen alaisuudessa toimii Kaapatut Lapset ry:n lasten tukirahasto, jolla on erillinen pankkitili. Rahaston kulut maksetaan saaduista avustuksista. Rahastolle saatiin uusi rahankeräyslupa. Toiminnanjohtaja toimii rahaston asiamiehenä.

Rahaston tarkoitus on sääntöjen mukaan ”tukea taloudellisesti niitä kaapattujen tai vaikeiden huoltokiistojen kohteena ulkomailla olevien lasten, joilla on kytkentä Suomeen, palauttamisesta ja huoltokiistojen ratkaisemisesta aiheutuvia oikeudenkäynti- ja muita siihen välittömästi liittyviä kustannuksia. Lapsella on kytkentä Suomeen, jos hän on aiemmin asunut Suomessa, hänen vanhemmistaan jompikumpi on suomalainen tai asuu Suomessa vakinaisesti”.

Tukirahastosta myönnettiin kaksi avustusta, joista toinen peruuntui.

3. Tuki- ja neuvontapiste Toivon Talo

Yhdistyksen tuki- ja neuvontapiste Toivon Talo Helsingin Malmilla koordinoi vertaistukea ja muuta kansalaistoimintaa, neuvoo yhteydenottajia, kouluttaa eri tahoja, järjestää toimintaa ja hoitaa yhdistyksen päivittäistoiminnot. Tukea ja apua antaessaan Toivon Talon työntekijät ja yhdistyksen vertaistukijat pitävät tärkeimpänä lapsen oikeutta olla joutumatta lapsikaappauksen kohteeksi tai keskelle repivää huoltokiistaa.

Toiminnanjohtaja antaa alustavaa oikeudellista neuvontaa, yhteystietoja kokeneen asianajajan löytämiseksi sekä käytännön neuvoja lapsikaappauksissa, niiden ehkäisyssä ja kansainvälisen huoltokiistan eri vaiheissa tiiviissä yhteistyössä eri viranomaisten kanssa sekä pyydettäessä kirjoittaa tai antaa lausuntoja oikeusistuimille. Lisäksi hän koordinoi tukihenkilötoimintaa. Kerätyn palautteen mukaan 80 % uusista yhteydenottajista on kokenut saamansa tuen ja neuvonnan hyvänä tai erinomaisena.

Yhteydenotot lapsikaappausasioissa ovat lisääntyneet vuosien mittaan, joten suuri osa toiminnanjohtajan työstä on suoria kontakteja perheisiin ja viranomaisiin. Vuonna 2016 kontakteja yhdistyksen substanssiasioissa oli 1900.

Toivon Talolla työskenteli myös järjestösihteeri, jonka päävastuualueina ovat yhdistyksen päivittäistoimintojen pyörittämisen lisäksi jäsen- ja vapaaehtoistoiminta ja niistä tiedottaminen sekä lasten ja nuorten kanssa toimiminen. Toiminnanjohtajan ollessa poissa järjestösihteeri pystyy antamaan ohjeet siitä, keneen ottaa yhteyttä, ja yhdessä kokeneiden vapaaehtoisten kanssa ohjaamaan yhteydenottajaa eteenpäin.

Vuonna 2016 Toivon Talolla oli kaksi opiskelijaa. Toinen heistä oli kotoutumiskoulutuksessa ja toinen Diak amk:n sosionomiopiskelija. Molemmat olivat maahanmuuttajia ja toivat yhdistykseen kokemustietoa muista kulttuureista. Toiminnanjohtaja antoi haastattelun ja keräsi tietoa kahteen opinnäytetyöhön.

4. Vaikuttaminen ja tiedotus

4.1 Yhteistyö lastensuojelu- ja eroperhejärjestöjen kanssa

Yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa ja tiedotuksessa jatkoimme yhteistyötä muiden lastensuojelu- ja monikulttuuristen järjestöjen kanssa

Liityimme Pakolaisavun koordinoimaan VeTo-verkostoon, jonka muita jäseniä oli Toivon Talolla kuulemassa lapsikaappausasioita. Yhteistyötä tiivistettiin al-Birr -lähimmäisavun ja Monika-Naisten liiton kanssa. Toiminnanjohtaja on Isät lasten asiassa Vertu-projektin ohjausryhmässä. Toiminnanjohtaja kertoi lapsikaappauksista myös lapsikaupan vastaisen verkoston kokouksessa.

Marraskuussa aloittanut uusi järjestösihteeri liittyi Helsingin kaupungin koordinoimaan vapaaehtoistyön verkostoon.

Yhteistyö jatkui muun muassa seuraavien tahojen kanssa: Pienperheyhdistys, Päksy ry, Neuvokeskus, Varjo-projekti, Miehen Linja, Lasten perusoikeudet ry ja Äimä ry. Verkostoitumalla vaikuttaminen on yhdistyksen pääteema vuonna 2017.

4.2 Viranomaisiin ja päättäjiin vaikuttaminen

Jäsenten kanssa yhteistyössä laadittu kriteeristö lapsikaappausuhan arviointiin otettiin mukaan poliisihallituksen uusiin ohjeistuksiin.

Annoimme lausunnon oikeusministeriölle lasten huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan lain uudistukseen ja otimme aktiivisesti osaa siitä käytyyn keskusteluun. Lisäksi annoimme lausunnon ulkoasiainministeriölle konsulipalvelulain muutoksen seurauksista.

Toiminnanjohtaja on ollut mukana YK:n lasten oikeuksien sopimuksen varjoraportoinnissa (Lastensuojelun Keskusliitto) ja Bryssel Ila -sopimuksen uudistamistyössä (oikeusministeriö).

Yhdistyksellä oli kokemusasiantuntija edustaja myös THL:n järjestämässä lastensuojelun aamukahveilla.

4.3 Tiedottaminen

Tiedotus ulospäin

Toiminnanjohtaja antoi haastatteluja MTV:lle, Yle svensk spotlightille ja sanomalehdille Keskisuomalainen ja Helsingin Sanomat. Puheenjohtajaa haastateltiin Turun Sanomiin. Kaikkia haastattelujen perusteella tehtyjä artikkeleita jaettiin myös muissa medioissa. Myös puheenjohtajaa on haastateltu vuoden aikana. Kansainvälisenä kadonneiden lasten päivänä 25.5. julkaisimme blogin ja lehdistötiedotteen. Jaoimme myös ahkerasti tietoa kadonneiden lasten hälytyspuhelimien käyttöön otosta Suomessa. Järjestimme ILA ry:n kanssa kansainvälisen lapsen vieraannuttamisen vastaisen päivän tapahtuman Helsingin Narinkkatorilla 25.4.

Jäsentiedotus ja tiedotus lähipiirille

Jäsenille ja yhteistyötahoille toimitettava paperinen jäsentiedote ilmestyi kaksi kertaa. Kuukausittain julkaisimme sähköisen tiedotteen jäsen- ja yhteydenottajaperheille. Jokainen jäsen saa Ensi- ja turvakotien liiton Enska-lehden ja Yhden Vanhemman Perheiden Liiton Muuttuva perhe -lehden ja niissä toivon Talo tiedottaa yhdistyksen asioista. Molemmissa lehdissä olimme kevään aikana näyttävästi esillä myös artikkeleissa.

Internet-sivut ja some

Meillä on kattavat kotisivut ja ajankohtaisista asioista tiedotamme myös Facebookissa ja twitterissä.

5. Hallinto, toimitila, henkilökunta ja talous

Edellisen vuoden syyskokous valitsi puheenjohtajaksi Maria Lahden Paraisilta. Hallituksen varsinaiset jäsenet olivat Päivi Ben Fradj Nokialta, Minna Husu Vantaalta, Virpi Järvenpää Kausalasta (taloudenhoitaja), Marjo Koivuaho Tampereelta (varapuheenjohtaja), Susanna Reijonen Kuopiosta (sihteeri) ja Julle Tuuliainen Helsingistä. Varajäsenet olivat Pia Heib Espoosta ja Sirpa Souranto Tampereelta. Hallitus kokoontui kuusi kertaa ja piti viisi sähköpostikokousta. Lisäksi hallituksella oli suunnittelupäivät Tallinnassa elokuussa.

Kevätkokous pidettiin 9.4. Helsingissä. Siihen osallistui seitsemän yhdistyksen jäsentä. Syyskokous oli 20.11. Espoossa ja siinä oli mukana 11 jäsentä. Sääntömääräisten asioiden lisäksi siinä käsiteltiin sääntömuutos ja tarkistettiin toimintalinjaa.

Toimitilamme on osoitteessa Malmin Kauppatie 26, Helsinki. Tila on vuokrattu Kalatalouden Keskusliitolta. Henkilökuntaa oli toiminnanjohtaja ja järjestösihteeri. Vuonna 2014 aloittanut järjestösihteeri oli keväällä kolme kuukautta palkattomalla opintovapaalla ja vaihtoi syyskuussa paremmin opintojaan vastaaviin töihin, joten rekrytoimme uuden järjestösihteerin, joka aloitti marraskuun puolivälissä. Olemme Sosiaalialan työnantajaliiton jäsen. Työterveyshuolto ostetaan Diacorilta.

Taloutta hoidamme voimassa olevan taloussäännön mukaisesti. Kirjanpito- ja tilintarkastuspalvelut ostettiin Juhamer Oy:ltä ja tilintarkastuksen toimitti tilintarkastus J. Etelämaa.

Ray (nykyisin STEA) on tärkein rahoittajamme.

6. Haasteet ja niihin vastaaminen

Lapsikaappausten määrä on lisääntynyt, kuten toiminnanjohtaja ennusti jo loppuvuodesta 2015. Tosin suuri pakolaisten määrä on näkynyt Toivon Talon työssä ennakoitua aiemmin eli jo 2016. Alkuvuodesta 2017 kontaktien määrä on ollut selvästi suurempi kuin aiemmin vastaavana aikana.

Tilanteet ovat yhä monimutkaisempia ja aiheuttavat paljon selvittelytyötä. Myös viranomaiset ja kokeneetkin asianajajat ovat jatkuvasti uusien tilanteiden edessä. Yhteistyön tarve on kasvanut ja yhteistyö tiivistynyt. Onneksi Toivon Talolle saatiin vuoden 2017 alussa kolmas työntekijä, osa-aikainen toimistos sihteeri. Järjestösihteerin työt jaettiin hänen ja kokopäiväisen kansalaistoiminnan ja viestinnän suunnittelijan kesken. Myöhemmin katsomme, onko tarvetta siirtää osa toiminnanjohtajan työstä (esimerkiksi vertaistuen koordinoimista ja hallintotehtäviä) heille. Tämä vaatii toimistosihteerin työajan lisäämistä.

Lisääntynyt maahanmuuttajien määrä yhteydenottajissa asettaa haasteita myös vertaistuelle. Meillä on tarvetta löytää lisää eri kielisiä tukijoita. Tällä hetkellä pystymme tarjoamaan tukea suomen lisäksi tarpeen mukaan englanniksi, espanjaksi ja unkariksi. Muutamalle yhteydenottajalle voimme tarjota arabian ja kurdin kielistä tukea, mutta yksi vertainen ei voi ottaa liikaa tuettavia. Yhteistyö muiden maahanmuuttajatyötä tekevien järjestöjen kanssa on ensiarvoisen tärkeää.

Maahanmuuttajat tarvitsevat erityisen paljon tukea myös viranomaisviidakossa. Toiminnanjohtaja lähtee mahdollisuuksien mukaan tueksi esimerkiksi poliisin tai lastensuojeluviranomaisten luo. Tätä tukea voimme tarjota vain pääkaupunkiseudulla.

Myös ihan kantasuomalaiset toivovat tukihenkilöä mukaan erilaisiin neuvotteluihin eroproessin aikana, kuten lastensuojelu, sovittelu, lastenvalvoja. Tähän tukitarpeeseen tulisi voida paremmin vastata tulevaisuudessa. Yhteistyössä jonkun toisen eroperheitä tukevan järjestön kanssa voisimme hakea projektia, jonka aikana kehitetään ja aloitetaan tukihenkilökoulutus näihin tilanteisiin.

Yhdistyksellä on lähes 40 vapaaehtoista, joista noin puolet hyvin sitoutuneita. Vapaaehtoisten määrää on syytä kuitenkin kasvattaa, sillä elämäntilanteiden muuttuessa myös vapaaehtoiset haluavat suunnata muille elämänalueille. Uusi kansalaistoiminnan suunnittelija paneutuu vapaaehtoisten rekrytointiin ja tarjoamaan muutakin vapaaehtoistyötä kuin vertaistuki.

Perinteinen kahdenkeskinen vertaistuki on myös murroksessa. Suuntaamme tukemme yhä enemmän verkkoauttamiseen. Nettiturvakotia on luvattu uudistaa käyttäjäystävällisemmäksi, jolloin keskustelupalstalle voidaan alkaa taas ohjata yhteydenottajia. Vuonna 2017 paneudumme verkkoauttamiseen, kuten Facebook-ryhmiin, chatteihin ja ylipäättään someauttamiseen.

Oman vuodesta toiseen jatkuvan haasteensa tuovat yhteydenottajiemme ja viranomaisten suhteet. Lapsikaappauksen kokeneet vanhemmat kokevat yhä, että viranomaisten toiminta on hidasta ja koordinoimatonta. Yhdistyksen näkökulmasta asiat ovat parantuneet tuntuvasti viimeisen 10 vuoden aikana. Vanhempien tunteet ovat ymmärrettäviä ja toiveemme olisikin, että Suomeen saataisiin yksi viranomaistaho, jonka piirissä hoidettaisiin kaikki kansainväliset lapsiasiat. Näin vanhemmat eivät joutuisi olemaan tekemisissä usean eri tahon kanssa, vaan tämä yksi tahokoordinoisi tiedonkulkua.

Lapsikaappauksia hoidetaan nykyään entistä tehokkaammin, on kyse sitten ministeriöistä tai poliisista. Sen sijaan suurena haasteena on yhä saada viranomaiset tunnistamaan kaappausuhka. Esimerkiksi poliisi saattaa ilmoittaa, että ei kirjaa mitään ennen kuin lasta todella viedään rajalle, vaikka kehoitamme yhteydenottajiamme tekemään poliisille ennakkoilmoituksen akuutista kaappausuhasta. Kun uhka on muuttumassa todeksi on poliisin ja lastensuojelun saumaton yhteistyö edellytys kaappaajan pysäyttämiseksi. Laati-
mamme kriteeristä lapsikaappausuhan arviointiin on saamamme tiedon mukaan otettu mukaan poliisin ohjeistukseen.

Erityisen haastavina lapsikaappauksen ennaltaehkäisyssä yhteydenottajiamme kokevat sosiaalityöntekijät. Vuonna 2017 olemme esillä erilaisissa tilaisuuksissa, joissa heitä tapaa.

Näyttää siis siltä, että meitä tullaan tarvitsemaan myös tulevaisuudessa, jopa entistä enemmän.

Opintokeskus **Sivis**

Liite 1: Uudet yhteydenotot 2016

(suluissa vuoden 2015 tieto)

Uusia yhteydenottajia kaikkiaan	65 (69)
Kohteena olevien lasten määrä	90 (90)
yhteydenottajista:	
naisia	77 (65) %
miehiä	23 (35) %
maahanmuuttajia	35 (14) %
Yhteydenoton aiheista	
kaappauksia	22 (16) %
kaappausuhka tai muu kv. huoltokiista	75 (82) %
Kohdema kaappauksissa	Muut kohdemaat
Egypti	Aasia 5 (Bangladesh, Kiina, Myanmar, Pakistan, Vietnam)
Espanja	Australia 1
Irak 4	Eurooppa 10 (englanti, Espanja, Georgia, Kreikka, Puola, Ranska, Serbia, suomi, Tanska)
Japani	Lähi-itä 12 (Irak, Iran, Israel, Syyria, Turkki)
Malawi	Pohjois-Afrikka 6 (Marokko, Tunisia,
Puola	Muu Afrikka 4 (Etiopia, Etelä-Afrikka, Nigeria)
ruotsi	Etelä-Amerikka 5 (Brasilia, Chile, Kolumbia, Peru)
Saksa	Pohjois-Amerikka 3 (Yhdysvallat, Kanada)
Senegal	Ei tiedossa 2
Turkki	

Vuosina 2007-2016

uusia yhteydenottajia kaikkiaan 564, joista

- naisia 67 % ja miehiä 33 %
- maahanmuuttajia 18 %

yhteydenoton syy on ollut

- lapsikaappaus 23 %
- muu kansainvälinen lapsiasia 77 %

Liite 1: Uudet yhteydenotot 2016
(suluissa vuoden 2015 tieto)

Uusia yhteydenottajia kaikkiaan	65 (69)
Kohteena olevien lasten määrä	90 (90)
yhteydenottajista:	
naisia	77 (65) %
miehiä	23 (35) %
maahanmuuttajia	35 (14) %
Yhteydenoton aiheista	
kaappauksia	22 (16) %
kaappausuhka tai muu kv. huoltokiista	75 (82) %
Kohdema kaappauksissa	Muut kohdemaa Aasia 5 (Bangladesh, Kiina, Myanmar, Pakistan, Vietnam) Australia 1 Eurooppa 10 (englanti, Espanja, Georgia, Kreikka, Puola, Ranska, Serbia, suomi, Tanska) Lähi-itä 12 (Irak, Iran, Israel, Syyria, Turkki) Pohjois-Afrikka 6 (Marokko, Tunisia, Muu Afrikka 4 (Etiopia, Etelä-Afrikka, Nigeria) Etelä-Amerikka 5 (Brasilia, Chile, Kolumbia, Peru) Pohjois-Amerikka 3 (Yhdysvallat, Kanada) Ei tiedossa 2

Vuosina 2007-2016

uusia yhteydenottajia kaikkiaan 564, joista

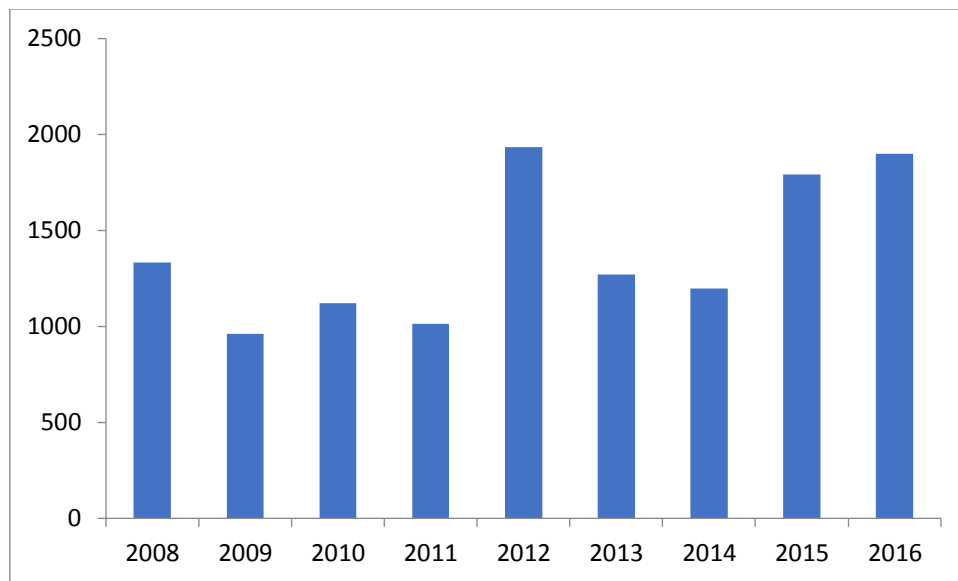
- naisia 67 % ja miehiä 33 %
- maahanmuuttajia 18 %

yhteydenoton syy on ollut

- lapsikaappaus 23 %
- muu kansainvälinen lapsiasia 77 %

w

Liite 2: Yhteydenotot lapsikaappausasioissa ja kansainvälisissä huoltokiistoissa toivon Taloon ja Toivon Talolta, 2008-2016

Yhteydenottajat olivat kokijoita, heidän omaisiaan tai ystäviään, viranomaisia, asianajajia, toimittajia ja vertaisia.

Toivon Talolla kävi 96 vierailijaa.

Toiminnanjohtaja kävi 54 kertaa puhumassa lapsikaappausasioista ja kansainvälisistä huoltokiistoista.

Liite 3: Osallistujalista Kaapatut Lapset ry:n tapahtumista ja tilaisuuksista 2016

Tapahtuman nimi	Paikka	pvm	N	M	L	yht.
Antologian julkaisu	Helsinki	16.1.	13	6	6	25
Vertaisten työnohjaus	Helsinki	16.1.	6		6	12
Vertaisten työnohjaus	Helsinki	20.2.	4		6	10
Vertaisten työnohjaus	Helsinki	9.4.	6	0	5	11
Kevätkokous	Helsinki	9.4.	6	1	5	12
Risto Rappääjä elokuva	Helsinki	16.4.	11	1	23	35
Lintsi	Helsinki	23.4.	14	3	25	42
Puuhamaa	Tervakoski	21.6.	13	2	33	48
tuettu loma	Nurmijärvi	18.-23.7.	11	1	16	28
Suunnittelupäivä	Tallinna	6.7.8.	5			5
vertaisten koulutus	Tukholma	10.-12.9.	8			8
Veto-kahvit	Helsinki	30.9.	10	2		12
henkisen tuen kurssi	Sipoo	29.-30.10.	5	0	2	7
Uusparivkl	Espoo	19.-20.11.	4	4	0	8
Syyskokous	Espoo	20.11.	7	5	3	15
Voimaantumisvkl	Espoo	3.-4.12.	17	0	26	43
Jouluretki	Porvoo	10.12.	4	1	1	6
Pulinakerho	Helsinki	28.12.	3	0	5	8
yhteensä			147	26	162	335

Lisäksi:

Kv lapsen vieraannuttamisen vastainen päivä
 kojulla kävi noin 40 ihmistä keskustelemassa tai keräämässä materiaalia